

14. 3. 2019

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Generální opt-in aneb jakým způsobem se lze podřídít ZOK jako celku

Setkal jsem se ve své praxi s tím, že notáři nemají jasno, jak konkrétně má vypadat změna společenské smlouvy učiněná v intencích § 777 odst. 5 z. o. k., kterou se má obchodní korporace podřídít ZOK jako celku. Objevují se názory, že změnou společenské smlouvy ve smyslu dotčeného ustanovení se rozumí přijetí kompletně nového znění společenské smlouvy podle ZOK, které již nebude obsahovat žádné odkazy na obchodní zákoník a že není možné podřízení se provést tak, že se do stávající společenské smlouvy přidá toliko věta o generálním opt-inu bez další úpravy staré společenské smlouvy. S tímto výkladem nesouhlasím.

Podle § 777 odst. 4 z. o. k. platí, že: „**Má se za to, že obsahem společenských smluv obchodních korporací, které vznikly před účinností tohoto zákona, jsou i dosavadní ustanovení obchodního zákoníku, která upravovala práva a povinnosti společníků, pokud nejsou v rozporu s donucujícími ustanoveními tohoto zákona nebo se od nich společníci neodchýlili ve společenské smlouvě.**“

Podle § 777 odst. 5 z. o. k. platí, že: „**Obchodní korporace uvedené v odstavci 4 se mohou nejpozději do 2 let ode dne účinnosti tohoto zákona změnou svých společenských smluv podřídít tomuto zákonu jako celku. Údaj o tom zapíše obchodní korporace do obchodního rejstříku. Změna společenské smlouvy nabývá v tomto případě účinnosti až zveřejněním zápisu o podřízení se tomuto zákonu jako celku v obchodním rejstříku.**“

ARROWS
advisory group

Již ve stanovisku občanskoprávního a obchodního kolegia ze dne 13. 1. 2015, **Cpjn 204/2015**, uveřejněném pod číslem 31/2016 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „**R 31/2016**“), pod bodem I. Nejvyšší soud vysvětlil, že „...§ 777 odst. 4 z. o. k. upravuje výjimku z pravidla zakotveného v § 775 z. o. k. (podle něhož se obchodní korporace a jejich vnitřní poměry s účinností od 1. ledna 2014 řídí zákonem o obchodních korporacích), a to pro práva a povinnosti společníků obchodních korporací vzniklých před 1. lednem 2014. Označené ustanovení je projevem respektu zákonodárce ke smluvní autonomii společníků. **Práva a povinnosti společníků těch obchodních korporací, které do zakladatelských právních jednání „neopsaly“ zákonnou úpravu práv a povinností společníků ze zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku (dále též jen „obch. zák.“) [bez ohledu na to, zda se společníci od ní odchýlit nechtěli či nemohli], spoléhající se na znění zákona, se tak i nadále řídí stejnými pravidly, která pro ně platila do 31. prosince 2013. Nově však již nejde o pravidla zákonná, ale - díky právní domněnce upravené v § 777 odst. 4 z. o. k. - o pravidla smluvní. Předpokladem je, že tato pravidla neodporují donucujícím ustanovením zákona o obchodních korporacích.**

V usnesení sp. zn. 29 Cdo 1104/2016, ze dne 22. 2. 2017 Nejvyšší soud pak zdůraznil, že

jediným důsledkem podřízení obchodní korporace zákonu o obchodních korporacích (pro které se v odborné literatuře vžilo označení „generální opt-in“) **je, že se nadále (od účinnosti této změny zakladatelského právního jednání) neuplatní domněnka zakotvená (pro korporace vzniklé před 1. lednem 2014) v § 777 odst. 4 z. o. k.**

Z dikce § 777 odst. 4 a 5 z. o. k. a shora citované judikatury Nejvyšší soudu vyplývá, že je zcela nerozhodné, zdali po generálním opt-inu ve společenské smlouvě zůstanou výslovně vepsány odkazy na obchodní zákoník, resp. formulace z něj převzaté či nikoliv. Podstata podřízení se ZOK totiž spočívá v něčem zcela jiném, a to v odklizení domněnky uvedené v § 777 odst. 4 z. o. k. Generální opt-in způsobuje tak jen ten následek, že ze společenské smlouvy zmizí neopsaná úprava práv a povinností společníků ze zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodního zákoníku. Podřízení se ZOK jako celku se tudíž opsané zákonné úpravy práv a povinností společníků ve společenské smlouvě nijak nedotýká. Tato ustanovení zůstávají totiž nadále součástí společenské smlouvy a zavazují společnost a společníky, pokud nejsou v rozporu s kogentními ustanoveními ZOK (§ 777 odst. 1 z. o. k.).

Ostatně nic nebrání tomu, aby po přizpůsobení se ZOK jako celku obchodní korporace změnila společenskou smlouvu tak, že se dispozitivní pravidla budou nově řídit úpravou obchodního zákoníku. Stejně tak je možné kupř. dnes uzavřít kupní smlouvu a ujednat si v ní režim obchodního zákoníku, pokud to nebude v rozporu s donucujícími ustanoveními recentní úpravy.

Závěrem lze tedy uzavřít, že podřídit se ZOK jako celku lze i tak, že do stanov obchodní korporace přijatých v režimu obchodního zákoníku bude vložena toliko formule, že: *Obchodní korporace podřídila své právní postavení zákonu č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech jako celku.*“ bez toho, aniž by bylo třeba společenskou smlouvu dále jakkoliv upravovat. Domněnka uvedená v § 777 odst. 4 z. o. k. tím bude automaticky vyvrácena. Tomuto postupu dle mého soudu nebrání ani skutečnost, že obchodní korporace v době generálního opt-inu dosud nepřizpůsobila společenskou smlouvu donucujícím ustanovením ZOK ve smyslu § 777 odst. 2 z. o. k., jelikož jde o zcela jinou otázku.

JUDr. Vladimír Janošek,

advokát

trvale spolupracující s [ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.](#)

V Jámě 699/1

110 00 Praha 1

Tel.: +420 731 773 563

e-mail: janosek@arws.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)